

Byla C-841/19

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2019 m. lapkričio 20 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Juzgado de lo Social n.º 41 de Madrid (Ispanija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. lapkričio 7 d.

Ieškovas:

JL

Atsakovas:

Fondo de Garantía Salarial (Darbo užmokesčio garantijų fondas, FOGASA)

Pagrindinės bylos dalykas

Ieškovo pagrindinėje byloje (ne visą darbo dieną dirbusio darbuotojo) reikalavimas išmokėti sumą iš Darbo užmokesčio garantijų fondo (FOGASA) dėl darbdavio nemokumo.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Ley del Estatuto de los Trabajadores (Įstatymas dėl Darbuotojų statuto) 33 straipsnio, kaip jį aiškina Ispanijos teismai, atitiktis Direktyvos 79/7/EEB 4 straipsnio 1 daliai ir Direktyvos 2006/54/EB 2 straipsnio 1 daliai.

Teisinis pagrindas – SESV 267 straipsnis.

Prejudicinis klausimas

Ar Direktyvos 79/7 4 straipsnio 1 dalis ir 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/54/EB 2 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiama <...> valstybės narės teisės norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią FOGASA įsipareigojimų ne visą darbo dieną dirbančiam darbuotojui suma, nustatoma remiantis jo darbo užmokesčiu, kuris yra mažesnis dėl darbo ne visą darbo dieną, dar kartą sumažinama apskaičiuojant FOGASA įsipareigojimus pagal Darbuotojų statuto 33 straipsnį (vėl atsižvelgiant į darbą ne visą darbo dieną), palyginti su visą darbo dieną dirbančiu darbuotoju, nes ši teisės norma visų pirma nepalanki darbuotojoms moterims, palyginti su darbuotojais vyrais?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

1978 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva 79/7/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo nuoseklaus įgyvendinimo socialinės apsaugos srityje (1 straipsnis, 3 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnio 1 dalis).

2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (30 konstatuojamoji dalis ir 2 straipsnio 1 dalis).

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (21 straipsnis).

2019 m. gegužės 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Villar Láz* (C-161/18, EU:C:2019:382) 42 punktas.

2018 m. birželio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *MB (Lyties pakeitimas ir senatvės pensija)* (C-451/16, EU:C:2018:492) 34 punktas.

2015 m. balandžio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cachaldora Fernández* (C-527/13, EU:C:2015:215) 28 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija.

2003 m. spalio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Schönheit ir Becker* (C-4/02 ir C-5/02, EU:C:2003:583) 93 punktas.

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Darbuotojų statuto redakcija, išdėstyta *Real Decreto Legislativo 2/2015, de 23 de octubre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores* (2015 m. spalio 23 d. Karaliaus įstatyminis dekretas Nr. 2/2015, kuriuo patvirtinama nauja Įstatymo dėl Darbuotojų statuto redakcija; BOE, Nr. 255, 2015 m. spalio 24 d., p. 100224) (33 straipsnis). 33 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

- „1. Darbo užmokesčio garantijų fondas <...> darbdavių nemokumo ar bankroto atveju išmoka darbuotojams priklausančias darbo užmokesčio sumas.

Darbo užmokesčiu, taikant pirmesnę pastraipą, laikoma taikos sutartimi arba teismo sprendimu pagal 26 straipsnio 1 dalį pripažinta suma ir darbo užmokestis, įstatymo numatytais atvejais susikaupęs vykstant procesui, per kurį ginčijamas atleidimas iš darbo; Fondas negali vienu ar kitu pagrindu kartu ar atskirai išmokėti sumos, kuri būtų didesnė už tam tikros profesijos atstovams mokamą dviejų dienų minimalaus dienos darbo užmokesčio dydžio sumą, įskaitant proporcingą premijų dalį, padaugintą iš dienų, kuriomis nemokėtas darbo užmokestis, skaičiaus, bet ne daugiau kaip už 120 dienų.

2. Darbo užmokesčio garantijų fondas pirmesnėje dalyje nurodytais atvejais moka teismo sprendimu, nutartimi, teismine taikos sutartimi arba administracinės institucijos sprendimu darbuotojams pripažintas kompensacijas dėl atleidimo iš darbo arba dėl sutarčių nutraukimo <...> ir kompensacijas už laikinų arba terminuotų darbo sutarčių nutraukimą įstatyme numatytais atvejais. Visais atvejais šis mokėjimas vykdomas ne daugiau kaip už vienus metus, o dienos darbo užmokestis, kuriuo remiantis atliekamas skaičiavimas, negali viršyti dviejų dienų minimalaus tam tikros profesijos atstovams mokamo dienos darbo užmokesčio dydžio sumos, įskaitant proporcingą premijos dalį.

<...>“.

2017 m. lapkričio 29 d. *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) sprendimas.

2018 m. birželio 11 d. *Juzgado de lo Social n.º 41 de Madrid* (Madrido darbo bylų teismas Nr. 41) sprendimas.

Trumpas faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos aprašymas

- 1 Nuo 2017 m. rugsėjo 27 d. ieškovas pagrindinėje byloje teikė padavėjo paslaugas įmonėje CONSTRUCCIONES Y OBRAS PÚBLICAS TOLETUM, S.L. pagal terminuotą darbo ne visą darbo dieną sutartį (20 valandų per savaitę) ir gaudavo darbo užmokestį pagal kolektyvinę sutartį.
- 2 2017 m. gruodžio 26 d. ši įmonė uždarė įstaigą, kurioje dirbo ieškovas pagrindinėje byloje, ir išsikėlė iš savo patalpų ir žinomos buveinės.
- 3 2018 m. birželio 11 d. *Juzgado de lo Social n.º 41 de Madrid* galutiniu sprendimu buvo patenkintas ieškinys, kurį ieškovas pagrindinėje byloje pareiškė minėtai įmonei, įmonės sprendimas atleisti darbuotoją ir nutraukti darbo sutartį pripažintas nepagrįstu ir nustatyta, kad ieškovas turi teisę gauti 433,13 EUR kompensaciją ir 6 170,75 EUR darbo užmokesčio sumą, sukauptą nuo atleidimo iš darbo iki šio teismo sprendimo priėmimo dienos.

- 4 2018 m. rugsėjo 4 d. nutartimi buvo leista vykdyti šį sprendimą.
- 5 Kadangi 2018 m. gruodžio 20 d. nutartimi pripažintas šios įmonės nemokumas, Darbo užmokesčio garantijų fondui (FOGASA) pagal Įstatymo dėl Darbuotojų statuto 33 straipsnį tenka atsakomybė išmokėti darbuotojui priklausančias darbo užmokesčio sumas ir kompensaciją.
- 6 Ieškovas pareiškė ieškinį Darbo užmokesčio garantijų fondui (FOGASA) reikalaudamas išmokėti sumą pagal Darbuotojų statuto 33 straipsnį dėl įmonės nemokumo.
- 7 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad siekiant priimti sprendimą pagrindinėje byloje reikia Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl Sąjungos teisės išaiškinimo.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 8 Nepateikti.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindų santrauka

- 9 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad Ispanijos teismų pateiktas Įstatymo dėl Darbuotojų statuto 33 straipsnio išaiškinimas prieštarauja Direktyvos 79/7/EEB 4 straipsnio 1 daliai ir Direktyvos 2006/54/EB 2 straipsnio 1 daliai, nes taikant tokį aiškinimą ne visą darbo dieną dirbantis darbuotojas diskriminuojamas visą darbo dieną dirbančio darbuotojo atžvilgiu, be to, didesnė žala daroma moterims, nes ne visą darbo dieną dirbančių moterų procentinė dalis yra daug didesnė nei taip dirbančių vyrų.
- 10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad dėl tokio aiškinimo gali būti dvigubai sumažinta suma, kurios ne visą darbo dieną dirbantis darbuotojas gali reikalauti iš Darbo užmokesčio garantijų fondo (FOGASA) dėl darbdavio nemokumo ar bankroto, nes Įstatymo dėl Darbuotojų statuto 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta Darbo užmokesčio garantijų fondo (FOGASA) įsipareigojimų riba atsižvelgiant į tam tikros profesijos atstovams mokamą minimalų darbo užmokestį. Kadangi aiškinama, kad šis darbo užmokestis turi būti sumažintas, kai dirbama ne visą darbo dieną, darbuotojas, kuris dirba ne visą darbo dieną, gauna dvigubai sumažintą sumą: pirma, kaip įprastai, mokamas mažesnis darbo užmokestis už darbą ne visą darbo dieną, antra, apskaičiuojant Darbo užmokesčio garantijų fondo (FOGASA) mokėtiną sumą neproporcingai sumažinamas minimalus darbo užmokestis, atsižvelgiant į darbo ne visą darbo dieną procentinę dalį.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad nėra objektyvios priežasties, pateisinančios tokį minimalaus darbo užmokesčio

sumažinimą tuo atveju, kai darbuotojai dirba ne visą darbo dieną, nes jų darbo užmokestis jau sumažintas dėl darbo ne visą darbo dieną.

- 11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad tiesioginės diskriminacijos dėl lyties nėra, nes nacionalinės teisės aktai vienodai taikomi tiek darbuotojams vyrams, tiek darbuotojoms moterimis. Vis dėlto jis laikosi nuomonės, kad gali būti netiesioginė diskriminacija, ir šiuo klausimu nurodo Direktyvos 2006/54/EB 2 straipsnio 1 dalies b punktą bei 2018 m. birželio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *MB (lyties keitimas ir senatvės pensija)* (C-451/16, EU:C:2018:492) 34 punktą, 2015 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Cachaldora Fernández* (C-527/13, EU:C:2015:215) 28 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją, 2019 m. gegužės 8 d. Sprendimo *Villar Láz* (C-161/18, EU:C:2019:382) 42 punktą, kuriame pabrėžiama, kad 2017 m. pirmąjį ketvirtį Ispanijoje apie 75 % visų ne visą darbo dieną dirbančių asmenų sudarė moterys, ir 2003 m. spalio 23 d. Sprendimo *Schönheit ir Becker* (C-4/02 ir C-5/02, EU:C:2003:583) 93 punktą.

DARBINIS VERTINIMAS